

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ПЕДІАТРІВ УКРАЇНИ**

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ
ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ДІТЕЙ
З СОМАТИЧНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ**

**МАТЕРІАЛИ
УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЛІКАРІВ-ПЕДІАТРІВ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**17-18 березня 2021 року
м. Харків**

УДК: 616-053.2:616.89]-07-08

Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією // Матеріали Української науково-практичної конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю / Під редакцією Макєєвої Н.І., Яворович М.В., Чайки Х.А. – Харків, 17-18 березня 2021 р. – 208 с.

У збірнику наведено результати наукових досліджень з актуальних проблем педіатрії.

Наукові роботи представлені в авторській редакції, оргкомітет конференції не несе відповідальність за зміст робіт.

Конференцію внесено до **Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій Міністерства охорони здоров'я України та Національної академії медичних наук України**, які проводитимуться у 2021 році.

©Харківський національний
медичний університет, 2021 р.

ЗМІНИ СОЦІОМЕТРИЧНОГО СТАТУСУ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "МЕДИЦИНА" ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Бадогіна Л.П., Оболонська О.Ю., Аллахвердієва З.С., Самсоненко С.В.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія»

Кафедра педіатрії 2

Резюме

Робота Бадогіної Л.П., Оболонської О.Ю., Аллахвердієвої З.С., Самсоненко С.В. "Зміни соціометричного статусу іноземних студентів спеціальності "Медицина" за умов дистанційного навчання" виконана на кафедрі педіатрії 2 Дніпропетровської медичної академії. Проводилось визначення та аналіз соціометричного статусу іноземних студентів спеціальності "Медицина" 5-го року навчання. Приведені результати анкетування студентів за методом Дж. Морено. Виявлені відмінності в соціально-психологічній сумісності студентів в групах за умов аудиторного і дистанційного навчання.

Ключові слова: студенти, соціометричний статус.

Резюме

Работа Бадогиной Л.П., Оболонской О.Ю., Аллахвердиевой З.С., Самсоненко С.В. "Изменение социометрического статуса иностранных студентов специальности "Медицина" в условиях дистанционного обучения" выполнена на кафедре педиатрии 2 Днепропетровской медицинской академии. Проводилось определение и анализ социометрического статуса иностранных студентов специальности "Медицина" 5-го года обучения. Представлены результаты анкетирования студентов по методу Дж. Морено. Выявлены различия в социально-психологической совместимости студентов в группах в условиях аудиторного и дистанционного обучения.

Ключевые слова: студенты, социометрический статус.

Summary

The work of Badogina L., Obolonskaya O., Allakhverdiyeva Z., Samsonenko S. "Changing the sociometric status of foreign students of the specialty" Medicine "in the context of distance learning" was carried out at the Department of Pediatrics 2 of the Dnepropetrovsk Medical Academy. The determination and analysis of the sociometric status of foreign students of the specialty "Medicine" of the 5th year of study was carried out. The results of the questioning of students by the method of J. Moreno are presented. Differences in the socio-psychological compatibility of students in groups in classroom and distance learning are revealed.

Key words: students, sociometric status.

Вступ

Сьогодні суспільство вимагає від випускника уміння вирішувати проблеми не тільки індивідуально, але і комунікативно, гнучко адаптуватися в мінливих життєвих умовах. У зв'язку з цим, сучасному викладачеві, крім знань, умінь і навичок, які необхідно дати студентам при освоєнні дисципліни, необхідно брати участь у формуванні компетенцій, до яких входить комунікація [4]. В умовах дистанційного навчання ці навички стають найбільш уразливими. Педагог має підтримувати здатність до комунікації, оскільки карантин закінчиться, і студенти повернуться до роботи в групах.

Для визначення соціально-психологічної сумісності студентів в групах та їх соціальної поведінки за умов групової діяльності проводиться розрахунок соціометричного статусу студентів за методикою Дж. Морено у параметричній процедурі з обмеженням числа виборів[2].

Методика проведення соціометричного тесту.

I етап – підготовча робота.

1. Обов'язкова присутність всіх студентів в день проведення тесту.
2. Використання або створення ситуації, у якій студенти повинні здійснити вибір (наприклад, перед підготовкою сумісної доповіді).
3. Конфіденційність інформації, отриманої за допомогою тесту.
4. Підготовка списку групи з порядковими номерами студентів.
5. Вибір критерію (сильний, слабкий) та постановка непрямого запитання, за допомогою якого можна виявити симпатії та антипатії студентів. Наприклад: «З ким із студентів Вашої групи Ви б хотіли ...»
 - провести доповідь за даною темою;
 - працювати після закінчення навчання;
 - проводити вільний час;
 - іноді в процесі навчання виникають питання, з якими Вам не хотілося б звертатись до викладача. До кого зі студентів групи Ви б звернулись?

II етап – проведення тесту.

Відповідаючи на запитання, Ви повинні вибрати трьох студентів з Вашої групи, з якими б Ви хотіли... Вкажіть порядкові номери вибраних студентів.

III етап – обробка результатів.

1. Побудова соціограми. Всі отримані вибори переносимо на соціограму.
2. Виділення за соціограмою категорій студентів:

I категорія – соціометричні «зірки» – це студенти, які отримали 6 і більше виборів;
 II категорія – ті, кому віддають перевагу – отримали 4–5 виборів;
 III категорія – прийнятні – отримали 1–3 вибори;
 IV категорія – відторгнуті (аутсайтери) – не отримали жодного вибору.

3. Встановлення кількості високостатусних студентів (зірки і ті, кому віддають перевагу) і низькостатусних студентів (прийнятні і відторгнуті).

4. Визначення соціометричного статусу студента за формулою:

$$x = \frac{m}{n - 1}$$

де m– кількість виборів, отриманих студентом,

n– кількість студентів у групі.

Цей метод дозволяє виявити характер внутрішньокolleктивних взаємин, згуртованість, лідерів та відторгнутих, ізольованих [1,5]. Соціометрична процедура може мати на меті:

- вимір ступеня згуртованості-роз'єднаності в групі;
- виявлення «соціометричних позицій», тобто відносного авторитета членів групи за ознаками симпатії-антипатії, де на крайніх полюсах виявляються «лідер» групи і «відкинутий»;
- виявлення внутрішньогрупових підсистем, згуртованих утворень, на чолі яких можуть бути свої неформальні лідери.

Таке дослідження дозволяє прогнозувати та гармонізувати міжособистісні відносини в учбових групах і, як наслідок, збільшити результативність навчально-виховного процесу [3].

Мета дослідження. Визначення змін соціометричного статусу студентів за умови навчання online.

Матеріали і методи. Проводилось визначення та порівняння соціометричного статусу іноземних (англомовних) студентів V курсу спеціальності "Медицина" за умов аудиторного та дистанційного навчання. Студентам пропонували заповнити анкету і визначити тих одногрупників, з якими вони б хотіли готувати доповідь. Був розрахований соціометричний статус і визначені категорії студентів за лідерськими якостями.

Результати. В умовах пандемії COVID-19 заняття проводяться за допомогою системи Moodle. Дана платформа - це відкрита система управління дистанційним навчанням, яка дозволяє використовувати

широкий набір інструментів для освітньої взаємодії педагога, студентів та адміністрації закладу освіти. Зокрема, надає можливість подавати навчальний матеріал у різних форматах: текст, презентація, відеоматеріал, здійснювання тестування з використанням питань закритого типу. Студенти можуть виконувати завдання з можливістю пересилати відповідні файли. Крім того, система має широкий спектр інструментів моніторингу навчальної діяльності студентів.

Такі компетенції як здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність працювати в команді, до групової роботи, під час аудиторного навчання досягались за рахунок впровадження сумісних розборів випадків з підготовкою доповіді, яку готували по два-три студенти. Аудиторна робота передбачає проведення розборів клінічних випадків в навчальній кімнаті та біля ліжка хворого та досить активне міжособистісне спілкування студентів (як при обговоренні випадку, так і під час підготовки). В період карантину практичні заняття проходились у вигляді відеоконференцій. Викладачем запрошувався хворий за темою заняття з демонстрацією клінічних симптомів, даних анамнезу, або презентується віртуальний хворий. Студентам пропонувалось провести сумісну роботу з підготовки короткої доповіді з обґрунтуванням діагнозу, планом лікування та профілактики.

Виявлені певні складнощі в груповій роботі: не всі студенти з бажанням долучались до сумісної роботи в умовах online, віддавалась перевага самостійній індивідуальній роботі.

На підставі дослідження соціометричного статусу відповідно до методики були сформовані 4 групи студентів. Порівняння даних, отриманих при різних варіантах навчання представлені в таблиці 1.

Табл. 1

Розподіл студентів на групи за соціометричним статусом

Групи	Аудиторне навчання (%)	Дистанційне навчання (%)
Соціометричні «зірки» (лідери)	30,5	17,5
Особи, яким надається перевага	30,5	22,5
Особи, якими нехтують	30	40
Ізольовані особи (аутсайтери)	8	20

Звертають на себе увагу виявлені відмінності між студентами при різних формах навчання. Зміни за період карантину виявились досить значущі. Зазвичай до I та II категорії відносились по 30% студентів. Аутсайдерами визначались до 10%. На період карантину кількість лідерів значно зменшилась (до 20%). Більшість студентів вибирали самостійну роботу і погоджувались на колективну взаємодію тільки за ініціативи викладача.

Цікаве спостереження виявилось при визначенні соціометричного статусу у індійських студентів. Вплив на вибір надали не тільки особистісні якості і рівень знань, а й соціальний статус особи на батьківщині. При чому така проблема існувала незалежно від варіанту навчання. Так, компетентна студентка з Індії, яка мала здатності до логічного та аналітичного мислення, отримувала високі бали за навчання, в «десятку», який складався тільки з її співвітчизників за соціометричним аналізом була віднесена до 4 групи. Виявилось, що таке «відторгнення» пояснювалось приналежністю дівчини до низької касты. Такого розподілу не було в групах арабських студентів і в змішаних групах студентів з різних країн. Там в лідери попадали студенти з найбільш високим рівнем знань.

Висновки

1. Визначення соціометричного статусу студентів та його аналіз - важлива складова у розумінні соціально-психологічного клімату в групі. Таке розуміння сприяє вибору оптимальної тактики проведення заняття та формування комунікативних компетенцій. Особливо актуальним це є в умовах дистанційного навчання, коли можливість міжособистісної комунікації значно зменшується.

2. Проведення соціометричного аналізу дозволяє викладачеві коригувати відносини між студентами задля формування комфортного середовища в групі.

3. Емоційно комфортне середовище на занятті сприяє засвоєнню знань. Для виключення впливу на емоційно-психологічний клімат в групах соціального статусу студента на батьківщині вважаємо більш доцільним формування змішаних груп.

Література

1. Блинова О.Є. Психологічна культура: аналіз змісту поняття. /О.Є.Блинова // Проблеми загальної та педагогічної психології: зб. наук.праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України За ред. С.Д. Максименка. К.: Гнозис, 2010. Т. XII, част. 5. С. 65-71.

2. Морено Я. Психодрама [пер. с англ. Г. Пимочкина, Е. Рачкова]. – М.: Апрель Пресс : ЭКСМО-Пресс, 2001. – 528 с.

3. Петров В.Е. Исследование влияния коммуникативной компетентности студентов на их социометрический статус в учебной группе /В.Е. Петров, Б.С. Рыжов // Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук.- 2016.-№44.- С103-110.

4. Сербін Ю.В. соціально-психологічні особливості адаптаційного процесу студентів до умов вищої школи / Ю.В. Сербін // Актуальні проблеми психології.- 2015.- Т.1, Вип.42.- С.168-172

5. Boros S. Integrative tests of a multidimensional model of organizational identification. / Boros S., Curseu P.L., Miclea M// Social Psychology. 2011. Vol. 42. № 2. P. 111–123.

НЕОТЛОЖНЫЕ СОСТОЯНИЯ У ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА: ФАКТОРЫ РИСКА

*Байтурин А.А., Шильманова А.Б., Алиева Л.М., Сейтжанова А.С.,
Алипова З.С.*

Городская детская клиническая больница
Западно-Казахстанский медицинский университет имени М. Оспанова
Кафедра патологической физиологии
Актюбинский высший медицинский колледж имени М. Маметовой
Актобе, Республика Казахстан

Основной целью учреждений здравоохранения при оказании лечебно-профилактической помощи детям является сохранение и укрепление их здоровья и, как следствие, снижение уровня детской смертности и инвалидности, которые имеют социально-экономическое значение и определяют уровень развития общества и здравоохранения. Внутречерпные кровоизлияния опасное осложнение различных заболеваний, приводящее к инвалидизации больных, а иногда и к летальному исходу. Частота встречаемости внутрижелудочковых кровоизлияний среди новорожденных по данным литературы колеблется от 1,6 -5 % [1,2].

Цель исследования - ретроспективное обследование детей раннего возраста, находившихся в палате интенсивной терапии Городской детской клинической больницы (ГДКБ) г. Актобе в 2019 году.

Материалы и методы исследования. Обследовано 60 детей в возрасте от мес. до 3 лет. Все дети находились на стационарном лечении в ГДКБ г. Актобе, в палате интенсивной терапии. Всем детям проводилось комплексное клиническое обследование с учетом жалоб, анамнестических данных, результатов физикальных методов